

ИЗВАДКИ ОТ ОБОБЩЕНИЕ НА ПРОУЧВАНЕ: ПРАВА ВЪРХУ ИНТЕЛЕКТУАЛНА СОБСТВЕНОСТ И ПАТЕНТНАТА СИСТЕМА В ЕВРОПА

Проучването е проведено в рамките на проект "Гласът на МСП при създаване на Европейските политики" финансиран от Европейската Комисия – Главна Дирекция Предприятия с цел да се подпомогне ЕК при създаване на по-благоприятна регулативна и административна рамка за МСП, да се засили участието на МСП в процеса на създаване политиките на ЕС.

В проучването са включени 63 фирми на територията на България от различни браншове, като хранително-вкусова промишленост, информационни технологии, производство на медикаменти и др. Въпросите засегнати в анкетата бяха основно за познаването на правата върху интелектуална собственост, патентите, за нуждата от правителствена подкрепа. Фирмите споделиха своите главни проблеми при използването на ПИС и причините за неизползването му.

Процентното съотношение на продуктите в България, които са под защита на правата за интелектуална собственост (ПИС) или са патентовани, е приблизително 66 % (от 42,85% до 90% в зависимост от сектора на дейност на предприятието).

Продуктите защитени от ПИС са най-вече в два от най-динамичните сектора в Българската икономика през последните 6 години - хранително-вкусвата промишленост и информационните технологии – съответно 60%, 40%. А при производство на медикаменти - 100%. В регионите от България, участващи в проучването използването на ПИС е около 63,68% или 51% от анкетираните.

Причините за ползване на ПИС в България са защита на изобретение или подобряване финансовата стабилност на фирмата. Други плюсове според анкетираните са, че чрез ПИС ще има намаляване на загубите причинени от използването на продукта от неоторизирани лица, увеличаване на нетния приход от регистрираните продукти, сигурност и защита от нелоялна конкуренция и устойчиво развитие.

Главните страхове на фирмите участващи в проучването са възможностите за изтичане на информация по време на процедурата и нейното недостатъчно познаване. Усилията, времето и парите по процедурата също са важни причини за неизползването на ПИС в България. Най-важния проблем е рискът от нелоялна конкуренция и изтичането на информация.

По-голямата част от предприятията участващи в проучването (около 65%) намират връзката между ПИС и реализацията на иновацията във финансова стабилност, както и увеличаване на доходите и процедурите за вътрешна сигурност. Тази взаимовръзка ясно се вижда в двата главни сектора – хранително-вкусовия и информационните технологии. Особено при информационните технологии, където надпреварата и иновационното развитие са най-силни и най-бързи – ако фирмата няма патент или продукт защитен от ПИС, бързата обмяна на информация може да я "открадне". Предприятието ще загуби печалби от продукта и няма да има възможност да извърши реинвестиране на приходите си и рано или късно това предприятие ще фалира.

Основни мерки на национално ниво, които правителството може да предприеме, посочени от фирмите участващи в проучването са:

- гарантирана защита чрез закон,
- намаляване на патентните такси,
- по бърза процедура по-регистрация на патентите.

Анкетираните считат, че трябва да се създадат различни правителствени фондове в различните сектори, които да са в помощ на иновативния процес.

Друга значителна част от предприятията считат като приоритетна възможност създаването на "Унифициран речник на специалните думи" или друг вид ръководство с терминологията по ПИС (приблизително 40% - 25 фирми).

Трета част от участниците в анкетата са привърженици на идеята за създаване на частна агенция занимаваща се с патенти и ПИС, която да регулира Общността политика в тази сфера. (приблизително 15% - 9 предприятия).

По-голямата част от предприятията участници в проучването не познават добре Пан-Европейското съгласие за оспорване. Това е следствие на няколко фактора като недостатъчната информация, езиковия проблем с документацията на ЕС и липсата на опростени информационни и промоционални материали.

Процентът от фирмите, неразбиращи езика на ЕС и непознаващи Пан-Европейското съгласие за оспорване са приблизително 25% - 16 от общия брой анкетираните фирми(63).

Останалата част от предприятията взели участие в анкетата смятат процедурата в Системата за европейския патент, по време на периода за удостоверение за прекалено скъпа (приблизително 15% или 6 фирми). Те са на мнение, че трябва да се създаде обикновена система, която да съчетае предимствата на трите съществуващи патентни системи и да се

“говори” на един обикновен език, считайки това като главно изискване за ефективно развитие в областта (60% -или 41 предприятия).

По-голямата част фирмите участници (70% - 44 фирми) не познават добре или не познават изобщо законите за патентите и ПИС, а някои от предприятията обявяват, че патентния закон възпрепятства свободното движение на стоки.

Приблизително 15% или 10 фирми заявяват, че са имали сериозни проблеми по време на процедурата по приемане на патентна регистрация, или лицензиране на ПИС. 15% от предприятията или 9 фирми считат това за усилие, пари и време.

Приблизително 86% от анкетираните заявяват нужда от подобен вид унифицирано ръководство относно процедурата и терминологията в едно обикновено за всички органи сертифициращи и предоставящи патентни. Едно от предприятията отбелязва, че влиянието на Агенциите за Национални патенти – с официално нареждане, могат да улеснят процедурата и да намалят времето за взимане на патент.

* Попълнените анкетни карти от фирмите и обобщението за България са изпратени в ЕК, Главна дирекция Предприятия.

** Пълният текст на обобщението на английски език можете да получите в офиса на ЕИЦ Добрич.

Превод и редакция: Г. Колев ЕИЦ Добрич, в рамките на проект “Гласът на МСП при създаване на Европейските политики” финансиран от Европейската Комисия – Главна Дирекция “Предприятия”.